

Resistència en temps de pau

de Jibbe Willems

Traducció: Maria Rossich

UNA DONA

[*un cotxe, un fanal, un xoc*]

No m'agrada gens, aquest paisatge; massa buit.
Com si n'haguessin absorbit qualsevol consol. Brrr.
Bufa, quilòmetres i quilòmetres de no-res, i jo xoco amb l'únic fanal.
Per què és aquí, per empipar-me?

A més, des d'aquí també veig massa cel.
L'horitzó se m'abalança des de totes bandes.
Podria agafar-me una mica de claustrofòbia,
amb tots aquests núvols persecutoris al damunt.
Què persegueixen, de fet, aquests núvols?
Si l'únic que hi ha és buidor.

Imagina't viure aquí, en aquesta buidor desoladora
que se't llança al damunt des de tot arreu;
això t'afecta, et desfigura l'esperit.
Ja m'ho noto, que aquest lloc m'està rebregant l'ànima.

Estic parlant per parlar.
És culpa d'aquest silenci.
Em fa parlar per parlar.
Si hi ha un silenci llarg, sempre tinc la sensació
que me n'espera una de grossa.
Alguna cosa com ara la mort.
Que si passo massa estona sense donar senyals de vida,
allargarà les urpes cap a mi
per endur-se'm
a un lloc més silenciós encara.

Em fa posar molt nerviosa.

I és que, què hi faig aquí?

No crec que aquest cotxe s'arregli sol.

Potser se m'ha oblidat fer benzina,
i l'únic que cal és posar-n'hi una mica...

És igual que amb les persones:
sovint es pensen que els passa de tot
i l'únic que els cal és menjar una mica.

O cagar.

Es pensen que es moren,
i l'únic que tenen és un cagarro travessat.

Has de cagar una mica, noieta?

Sí? I ja se t'haurà passat tot?

Potser només hauria d'haver anat a cagar.

Potser he de trucar a un mecànic.

Potser ara fa cinquanta quilòmetres
no hauria d'haver llençat el telèfon per la finestra.

Però, de totes maneres, què podria fer-hi, un mecànic?

No crec que sigui cosa de la pressió dels pneumàtics,
ni de la corda de sol ni res per l'estil;
crec que el problema és una cosa més bàsica.

Jo només volia conduir una estona,
he perdut el rumb sense adonar-me'n,
i amb cada revolt que agafes
és més difícil tornar.

No pots anar marxa enrere
a cent quaranta per hora.

Només havia de sortir un moment,
posar les coses en ordre
i tornar;

això era el que pretenia.

Tornar i dir:

"sí, fem-ho."

O bé dir que no, per descomptat;
però la veritat és que "no" és una paraula que no tinc al repertori.

Per tant, segurament hauria estat que sí,
si hagués tornat,

així que potser al capdavant no era el que pretenia,
tornar, perquè tornar,
tornar vol dir...
vol dir automàticament que sí.

Ell ja veu com torno...

És difícil, eh, deixar que algú t'estimi.
Costa tanta energia
que de vegades se t'oblida que tu també hi ets
per estimar algú, o el que sigui.

Ell ara diria: "tinc la sensació
d'estar sentint la personificació
d'un article d'una revista femenina".

En moments així, penso: "per què coi estic amb tu, encara?"
És prou bon noi, eh.
No era la meva primera opció, però en fi,
quantes dones de trenta anys estan amb la seva primera opció?
Si us plau, pareu de fer-me xerrar
fins a convertir-me en article de revista femenina.

Més m'estimaria ser un pamflet feminista,
però jo no sóc així.

Sóc més aviat... em conec, això sí,
sóc més aviat, bé...
si esclatés una guerra,
molta gent pensa:
em faré de la resistència!

Perquè quan els canons callen
tothom és un heroi.

Però jo no.
Jo no em faria de la resistència;
hi ha gent que s'adapta
i hi ha gent que resisteix,
fins i tot es resisteixen en temps de pau,
es compliquen la vida.

Jo no sóc així.

Tinc bona capacitat d'adaptació.

Crec, fins i tot, que si esclata una guerra
i l'exèrcit invasor desfila pels carrers,

em podré imaginar perfectament com se sent,
l'invasor, en un país estrany,
amb costums estranys, una religió estranya, una llengua estranya,
m'imagino que l'invasor es podria sentir una mica...
expatriat.

Quan tinc aquesta sensació, em vénen ganes de tenir cura de l'invasor.
Jo sóc així.
Així que, si hagués viscut a la segona guerra mundial,
m'hauria unit als opressors.

Ara que tot ha passat, és fàcil de dir,
perquè ha anat força malament tot plegat,
però pensa-hi:
si tots els afganesos se sumen a la resistència,
a qui estem alliberant, allà?

Estic divagant, però tant hi fa,
va bé contra el silenci.

Ell diria: "Què vols dir?
Avisa'm quan vagis al gra,
llavors tornaré a parar atenció."

Com si totes les altres coses que dic fossin anuncis entre programa i
programa;
no entén que aquestes paraules, tota la resta,
són la pega, el que entrellaça els meus pensaments;
no entén que tenen sentit.

Ai, ves.

Tant li fa.

No ho vull sentir.

Ell és més d'idees pràctiques.

És més de dir coses com ara...
"Porta sempre un euro a la butxaca,
i mai no hauràs de perdre temps amb els carretons dels supermercats."
O com ara...
"No paga la pena obrir el vi blanc,
encara ens queda mitja ampolla del negre."
I també coses com...
"No et semblaria lògic
que ens hi poséssim,
a tenir una criatura?"

[...]

Hi ha un home, un escalador, que es diu "Lizzard",
que puja parets rocoses sense fixacions, sense corda,
fa una ullada a aquell bé de Déu de roques i au, amunt,
s'hi enfila com un llangardaix.

Un bon dia la cosa va fallar,
l'home va caure i es va matar, és clar, però ho sabia.
Sabia que no arribaria a setanta-cinc anys,
ni tampoc no ho volia, volia viure!

No és que em vegi domant muntanyes,
però vivint, això sí que m'imagino fent-ho algun dia.

Hi ha vida després d'un fill?

Ell diu: "Normalment fan crits d'alegria,
les dones, sobretot si ronden els trenta anys,
quan el seu xicot els diu que vol tenir un fill."

Diu: "És la pròxima fase,
al teu cos no li queda gaire
de vida fèrtil."

La pròxima fase, mare meva,
que ja havia enllestit aquesta fase, jo?
L'havia començada?

I jo, jo penso, abans de deixar-me empresonar,
primer he de viure,
i ho he de fer ben aviat,
perquè a jutjar per la seva mirada
està disposat a fecundar-me pim-pam.

Ell diu, "no dubtis, reina,
deixa que sàpiga per tu el que vols
i abans que no te n'adonis, ja no sabràs altra cosa.
Les coses són així, amb les dones,
és qüestió d'hormones, és normal."

És normal. I aquí és on va malament, doncs,
perquè com puc saber la diferència
entre el que vull i el que és normal?

Hi ha tantes coses que faig perquè s'han de fer.

Cedeixo la tanda als minusvàlids a la fleca,
dono diners als indigents,
m'aixeco per les dones embarassades.

No perquè vulgui, sinó perquè és normal.

Voldria dir als minusvàlids:
fote't tarat, jo he arribat primer!
Voldria dir als indigents:
aneu-vos-en a la merda, tu i el sentiment de culpa!
Voldria cridar a la mala pècora embarassada:
haver-te desinfectat el cony amb DDT!

No ho faig. Però per què no?
Per què no segueixo el meu impuls?
Si tan dolents són els impulsos,
per què em vénen?

Per què, penso, i ell comença a estirar-me del cinturó,
per què no agafo la paella pel mànec?

Hi ha depredadors, i hi ha preses.
Si no vols ser presa, t'has d'esmolat les ungles,
superar la por a la sang,
i viure com un depredador: seguint els teus impulsos.

Així que agafo la paella pel mànec,
primer fer, després pensar,
i ja, llavors sembla que a l'altra banda d'aquest mànec
el que hi ha és una fulla esmoladíssima,
i que aquesta fulla esmoladíssima
està enfonsada en aquell xicot teu tan dolç, amable, una mica poca cosa,
i llavors penses, déu meu, no, sí,
això no ha estat gaire amable per part meva;
no ha estat amable, però sincer, sí.

I quan li veus la cara de sorpresa,
penses: si això és l'impuls,
potser n'he de treure les meves conclusions.

I un cop has començat alguna cosa,
has de continuar;
en aquesta mena de coses, si gires cua a mig fer
t'entregues inapel·lablement
a l'imbecil·litat de la vida.

I aleshores li treus el ganivet del ventre
mires la sang un moment

i has vist prou pel·lícules,
prou per arribar ràpidament a la conclusió
que només és una ferida superficial.
Això no serveix de gaire,
i si ho deixes estar ara
quedarà un testimoni viu,
i saps perfectament
com s'acaben aquestes pel·lícules,
sempre malament
per al culpable.
Així que llavors què fas,
què pots fer?

Doncs tornes a clavar el ganivet,
al costat, al fetge.

A poc a poc cobra consciència de la realitat,
comença a parlar, a suplicar, de fet,
paraules dolces, però no les diu de cor,
perquè si no, ja les hauria dit abans,
no només quan l'hi va la vida.

I li claves el ganivet al cap de merda,
perquè calli, i sí,
també penses un instant:
"potser la meva reacció
és una mica exagerada,
però en fi, ara ja m'hi he posat."

I el que vol l'impuls, és el que tu vols,
si no, no seria cap impuls.

I ves si és estrany que, a mig fer,
et trobes que voldries dir "perdona", voldries dir: "em sap greu,
això no era ben bé el que pretenia,
però ara ja no puc parar."

I, mare meva, si n'és de dur aquell cap de merda,
tot cartílags i revoltim,
aire que s'escapa amb un xiulet,
s'hi ha de clavar el ganivet dues, tres vegades,
per esberlar-lo una mica eficaçment.

Li has vist força vegades cara d'imbècil,
però mai tant com ara.
Si no fos que ets conscient del que fas, et faria riure.
No n'ets conscient, se t'escapa el riure.

I mentrestant ja es deu haver mort,
deu ser mort, ben mort,
de manera que això de clavar el ganivet incontroladament,
(jo no paro), doncs que això del ganivet,
en realitat ja no fa falta,
he de deixar de clavar-l'hi
i començar a fugir.

Així que surto de casa, cap al cotxe,
com qui no vol la cosa però en tensió,
com si anés a fer la compra,
per no cridar l'atenció, saps?

I ell diria "tornes a fugir
sempre que les coses es posen difícils
fuges."

Sento com ho diu,
tan clarament
que penso "d'on surt aquesta veu"?

I quan alço la mirada, me'l trobo sa i estalvi a la porta,
ja quallat en un moment que recordaré,
l'última imatge que tinc d'ell.
Així, doncs, què ha passat, què és la realitat...

Si això és un somni
vull despertar-me.

Quilòmetres i quilòmetres penso que
si això és un somni
voldria despertar-me ara.

La ciutat es converteix en camp
el camp es converteix en sorra
i tots aquells quilòmetres penso
que voldria despertar-me ara.

Però no somio.

Tinc els ulls oberts
o sigui que no somio.

Tinc els ulls oberts,
però només veig buidor.

Només una buidor extensíssima,
i en aquella buidor extensíssima

veig un fanal,
un meravellós fanal
sense cap funció,
i penso, cosa ben lògica,
que aquest fanal ha de tenir un motiu,
tot ha de tenir un motiu,
així que aquest fanal és aquí per a mi,
només per a mi; aquest fanal,
això és el motiu.

I el volant em dirigeix les mans,
penso "impuls, ara, impuls",
a veure si per fi em deixo portar
per aquell impuls.

[*un cotxe, un fanal, un xoc*]

FI